

Lausunto Kainuun, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan luonnonvarasuunnitelmaksi 2023 - 2028

Mhall 02.05.2023 § 73
119/00.04.00/2023

Metsähallitus on pyytänyt mm. Kainuun liiton lausuntoa luonnoksesta Kainuun, Keski- ja Pohjois- Pohjanmaan luonnonvarasuunnitelmaksi vuosille 2023-2028 lausuntopalvelu.fi kautta. Luonnonvarasuunnitelma ohjaa Metsähallituksen toimintaa Kainuun, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntien alueella vuosina 2023–2028. Se kattaa valtion maa- ja vesialueet Kainuun, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnissa lukuun ottamatta merialueita.

Lausuntopyyntö kokonaisuudessaan:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=f33895b1-3ab1-4ea2-becc-f89ab0841a21>

Kainuun liitto on saanut lisää aikaa lausunnon antamiseen 2.5.2023 saakka maakuntahallituksen kokouksen ajankohdan vuoksi.

Metsähallituksen toiminta valtion maa- ja vesialueilla perustuu yhdessä sidosryhmien ja kumppanien kanssa laadittuihin luonnonvarasuunnitelmiin, joissa linjataan valtion omistamien maa- ja vesialueiden pitkän aikavälin käyttöä ja yhteensovitetaan eri käyttömuotojen tarpeita. Suunnitelmat sisältävät Metsähallituksen strategiassa määritellyt luonnonvarojen kestävä käytön tavoitteet, kuten luonnon monimuotoisuuden turvaamisen ja ilmastonmuutoksen hillinnän sekä siihen sopeutumisen. Luonnonvarasuunnitelmien avulla varmistetaan toiminnan taloudellinen, ekologinen, sosiaalinen sekä kulttuurinen kestävyys.

Luonnonvarasuunnitelman toimintaohjelmaluonnos on valmisteltu laajassa yhteissuunnitteluprojektissa alueella toimivien Metsähallituksen sidosryhmien, kumppaneiden ja yhteistyötahojen kanssa. Valmistelu on tehty Metsähallitukselle vuosiksi 2020-2024 määriteltyjen omistajapoliittisten linjausten mukaisesti. Suunnitteluprojektiin voi tutustua tarkemmin osoitteessa www.metsa.fi/kainuun-keski-ja-pohjois-pohjanmaan-lvs

Toimintaohjelmaan tehdään lausuntopalautteen perusteella sisällöllisiä muutoksia. Ohjelman kirjaukset eivät ole tyhjentävä listaus Metsähallituksen toiminnasta. Osa lakeihin ja normeihin pohjautuvasta ns. perustoiminnasta esitetään toimintaohjelmassa hyvin yleisellä tasolla.

Kainuun liiton lausunto

Kainuun liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa Metsähallituksen luonnoksesta ”Kainuun, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan luonnonvarasuunnitelmaksi vuosille 2023-2028”.

Metsähallituksen rooli Kainuussa on merkittävä sekä valtion maa- ja vesiomaisuuden hallinnoijana että kansallispuistojen, virkistys- ja retkeilypaikkojen ylläpitäjänä.

Metsätalouden osalta aluetalousvaikutukset Kainuulle ovat huomattavat. Lisäksi maakunnan matkailuelinkeinon näkökulmasta on tärkeää, että alueen luontomatkailua ja retkeilyreitistöä kehitetään, markkinoidaan ja kohteet ovat saavutettavissa.

Luonnonvarasuunnitelmassa on todettu, että Kuhmon luontokeskus Petolan toiminta entisenlaisena lakkaa ja toimintaa kehitetään digipalveluihin ja siten kattamaan tehokkaammin ja laajemmin koko Kainuuta. Kainuun liitto muistuttaa, että Petolan toiminta on osa kompensatiotoimenpiteitä, jotka käynnistettiin lievittämään valtion luonnonsuojelualuepäätöksestä Kuhmon aluetaloudelle aiheutuneita pysyviä tulo- ja työllisyysmenetyksiä. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että Metsähallituksen Kainuussa sijaitsevien kansallispuistojen, virkistys- ja retkeilyalueiden tiedot ovat helposti saatavilla ja ajantasalla, jotta ne palvelevat alueen matkailijoita ja retkeilijöitä.

Luonnonvarasuunnitelmassa on tavoitteita myös tuulivoimatuotannolle, joka on Kainuun aluekehittämisen näkökulmasta merkittävin toimenpidekokonaisuus Kainuun vihreän siirtymän toteuttamisessa. Alueellisen maankäytönsuunnittelun ja eri maankäyttömuotojen yhteensovittamisen osalta yhteistyö maakuntakaavoituksen kanssa on oleellista.

Luonnonvarasuunnitelma on laadittu kattavasti ja selkeästi. Suunnitelman linjaukset vastaavat Kainuun liiton ja Kainuun ohjelman tavoitteita alueemme metsäsektorin kehittämisestä ottaen huomioon taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristölliset tavoitteet. Kainuun liitolla ei ole muuta yksityiskohtaista lausuttavaa luonnoksesta.

Lisätietoja maakuntajohtaja Pentti Maliselta, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus

Maakuntahallitus päättää antaa Metsähallitukselle esittelytekstiin sisältyvän lausunnon.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Maakuntahallituksen päätös

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus päätti antaa seuraavan sisältöisen lausunnon Metsähallituksen lausuntopyyntöön:

"Kainuun liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa Metsähallituksen luonnoksesta "Kainuun, Keski- ja Pohjois-Pohjanmaan luonnonvarasuunnitelmaksi vuosille 2023-2028".

Metsähallituksen rooli Kainuussa on merkittävä sekä valtion maa- ja vesiomaisuuden hallinnoijana että kansallispuistojen, virkistys- ja retkeilypaikkojen ylläpitäjänä.

Metsätalouden osalta aluetalousvaikutukset Kainuulle ovat huomattavat. Lisäksi maakunnan matkailuelinkeinon näkökulmasta on tärkeää, että alueen luontomatkailua ja retkeilyreitistöä kehitetään, markkinoidaan ja kohteet ovat saavutettavissa.

Luonnonvarasuunnitelmassa on todettu, että Kuhmon luontokeskus Petolan toiminta entisenlaisena lakkaa ja toimintaa kehitetään digipalveluihin ja kattamaan laajemmin koko Kainuuta. Kainuun liitto muistuttaa, että Petolan toiminta on osa kompensatiotoimenpiteitä, jotka käynnistettiin lievittämään valtion Ystävyyden puistoa koskevasta laista (488/1990) Kuhmon aluetaloudelle aiheutuneita pysyviä tulo- ja työllisyysmenetyksiä. Lakkautussuunnitelma on näin ollen voimassa olevan lain vastainen.

Kainuun liitto esittää, että luontokeskus Petolaa koskeva esitys tulee palauttaa uuteen valmisteluun. Kuhmon kaupungin lausunnon mukaisesti Metsähallituksen tulee yhdessä Kuhmon kaupungin kanssa pohtia keinoja, miten näyttelyä voidaan uudistaa ja miten toimintaa voidaan kehittää niin, että em. lain mukainen kompensatiomenettely toteutuu.

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että matkailijoita ja retkeilijöitä palvelevat tiedot ovat helposti saatavilla ja ajan tasalla. Maakuntahallitus esittää, että Petolasta kehitetään Metsähallituksen Kainuussa sijaitsevien kansallispuistojen sekä virkistys- ja retkeilyalueiden yhteinen luontokeskus. Luonnonvarasuunnitelmassa on tavoitteita myös tuulivoimatuotannolle, joka on Kainuun aluekehittämisen näkökulmasta merkittävin toimenpidekokonaisuus Kainuun vihreän siirtymän toteuttamisessa. Alueellisen maankäytönsuunnittelun ja eri maankäyttömuotojen yhteensovittamisen osalta yhteistyö maakuntakaavoituksen kanssa on oleellista.

Luonnonvarasuunnitelma on laadittu kattavasti ja selkeästi. Suunnitelman linjaukset vastaavat Kainuun liiton ja Kainuun ohjelman tavoitteita alueemme metsäsektorin kehittämisestä ottaen huomioon taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristölliset tavoitteet. Kainuun liitolla ei ole muuta yksityiskohtaista lausuttavaa luonnoksesta."

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.
